

**ӘЛЕМДЕГІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ
ПСИХОДИАГНОСТИКАНЫҢ ДАМУ ТАРИХЫН
КРОСС-МӘДЕНИ ТАЛДАУ**

ӘЛЕМДЕГІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ
ПСИХОДИАГНОСТИКАНЫҢ ДАМУ
ТАРИХЫН КРОСС-МӘДЕНИ ТАЛДАУ

Монография

Алматы
«Қазақ университеті»
2025

ӘӨЖ 159.9

КБЖ 88.3

Ә 52

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
философия және саясаттану факультетінің Ғылыми кеңесі
(№9 хаттама 3 сәуір 2025 ж.) шешімімен ұсынылған*

*ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің 2024–2026 жылдардағы
«Қазақстандық және әлемдік білім берудегі психодиагностиканың даму
тарихы: кросс-мәдени талдау және валидтеу алгоритмін жасау»
атты №АР23488243 грант жобасы есебінен шығарылды.*

Пікір жазғандар:

педагогика ғылымдарының докторы, профессор **А.Н. Кошербаева**

PhD доктор, доцент **М.К. Жолдасова**

педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор **Ш.Ж. Колумбаева**

Авторлары:

А.К. Мынбаева, З.Б. Мадалиева, Б.А. Аринова,

К.Ш. Молдасан, М. Чжоу

Ә 52 **Әлемдегі** және Қазақстандағы психодиагностиканың даму тарихын
кросс-мәдени талдау: монография / А.К. Мынбаева, З.Б. Мадалиева,
Б.А. Аринова, К.Ш. Молдасан, М. Чжоу. – Алматы: Қазақ университеті,
2025. – 252 б.

ISBN 978-601-04-7264-8

Монографияда әлемдік елдер мен аймақтардағы психодиагностика-
ның даму тарихының кросс-мәдени талдауы қарастырылған. Еуропа ел-
дері – Германия, Ұлыбритания, Испания, Португалия; Америка – АҚШ,
Азиялық аймақтар – Жапония, Қытай, Оңтүстік Корея, Малайзия,
Сингапур; Африкада – Зимбабве; ТМД елдері бойынша – Қазақстан
және Ресейдегі психодиагностиканың даму тарихына аналитикалық
шолу жасалады.

Кітап автордың редакциялауымен жарық көрді.

ӘӨЖ 159.9

КБЖ 88.3

ISBN 978-601-04-7264-8

© Мынбаева А.К., Мадалиева З.Б., Аринова Б.А.,
Молдасан К.Ш., Чжоу М., 2025

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2025

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	4
1. ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДИАГНОСТИКАЛАУДЫҢ ЕУРОПАДА ЖӘНЕ АМЕРИКАДА ДАМУЫ	7
Психодиагностиканың Германияның білім беру жүйесіндегі даму тарихы.....	7
Психодиагностиканың Англиядағы даму тарихы	26
Франция мен Италиядағы психодиагностика тарихы.....	43
Испания мен Португалиядағы психологиялық бағалаудың дамуы.....	53
АҚШ білім беру жүйесінде психодиагностиканың дамуы.....	73
2. АЗИЯ АЙМАҒЫНДАҒЫ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДИАГНОСТИКАНЫҢ ДАМУЫ	109
Жапонияның білім беру саласындағы психодиагностиканың даму тарихы.....	109
Қытайдағы психодиагностиканың тарихы	134
Қытайдағы психологиялық-педагогикалықөлшемдердің қазіргі заманғы тарихын дамыту (1900-1978)	138
Кореядағы психодиагностиканың даму тарихы	157
Малайзия мен Сингапурдағы психология тарихы.....	170
3. АФРИКА АЙМАҒЫНДАҒЫ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДИАГНОСТИКАНЫҢ ДАМУ ТАРИХЫ	190
Оңтүстік Африка аймағындағы білім беруде психодиагностиканың даму тарихы.....	190
Зимбабведегі психологиялық бағалаудың дамуы.....	202
4. ТМД ЕЛДЕРІНДЕГІ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ӨЛШЕМНІҢ ТАРИХЫ	206
Ресейдегі психодиагностиканың даму тарихы	206
Қазақстандағы психологиялық өлшемнің тарихи алғышарттары мен дамуы	224
ҚОРЫТЫНДЫ.....	244

Ғылыми басылым

Мынбаева Айгерім Казиевна
Мадалиева Забира Бекшовна
Әрінова Бақыт Айтуовна
Молдасан Қуаныш Шорманқызы
Ми Чжоу

**Әлемдегі және қазақстандағы психодиагностиканың
даму тарихын кросс-мәдени талдау**

Монография

Компьютерде беттеген және
мұхабасын көркемдеген *А.Т. Акылова*

ИБ 16023

Басуға 17.10.2025 ж. Қол қойылды. Пішімі 60x84^{1/16}.
Көлемі 17,3 б.т. офсетті қағаз. Сандық басылым. Тапсырыс № 1963.
Таралымы 268 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.